

Протокол

засідання Бюро з забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності
біолого-екологічного факультету №6 від 26.06.2025

ПРИСУТНІ: доц. Т. С., доц. Дрегваль О.А., доц. Кофан І.М., доц. Шульман М.В., доц. Скорик О.Д., доц. Котович О.В., ас. Корженевська П.О., студент групи БП-21-1Бурхович М. О., студентка групи БХ-21-1Савчук М.В., студентка групи БГ-21-1Пилипчук В.О., студентка групи БН-21-1Болгова Є.А., студентка групи БЕ-23-1 Паскар Я.А.

СЛУХАЛИ: звіт за результатами моніторингу анкетування здобувачів вищої освіти щодо ефективності навчання, задоволення від отриманих результатів, впевненості в можливості застосовувати отримані практичні навички та знання у майбутній професійній діяльності для забезпечення високої якості освітнього процесу; аналіз та оцінювання фахового та наукового рівня науково-педагогічних працівників БЕФ за результатами опитування здобувачів вищої освіти всіх рівнів; аналіз опитування випускників та НПП з питань організації освітнього процесу; аналіз стану освітньої діяльності та якості вищої освіти на біолого-екологічному факультеті та розробка пропозицій щодо вдосконалення діяльності з урахуванням освітніх пропозицій.

ВИСТУПИЛИ:

Доц. Дрегваль О.А. повідомила про результати анкетування здобувачів-бакалаврів, що навчаються за спеціальністю **091 Біологія та біохімія (091 Біологія) ОП Мікробіологія та вірусологія**, щодо викладання дисциплін у 2 семестрі 2024-2025 н. р. В анкетуванні взяли участь 30 студентів (68 % від контингенту). Високий рівень показника якості мали 74 % викладачів, вище середнього – 21 %, середній рівень – 5 %.

Найбільшими балами були оцінено пункти анкети щодо презентації дисципліни на початку занять, вільного володіння матеріалу викладачем, проведення занять державною мовою (виразність, чистота мови, чіткість дикції, нормативний темп), дотримання розкладу занять, коректного ставлення до студентів (в середньому 4,71-4,89); забезпечення викладання дисципліни навчальними та методичними матеріалами, а також визначення вимог та надання рекомендації щодо виконання самостійної роботи отримали 4,55 та 4,6 бали; трохи меншими балами оцінено пункти щодо застосування інтерактивних форм проведення занять та використання мультимедійного проектору (4,39 та 4,44); середня загальна оцінка роботи викладачів – 4,66. На питання: «Вам довелося дати хабар (грошову винагороду, подарунок, послугу) викладачу, щодо якого заповнюється анкета?» – в усіх анкетах відповідь негативна.

На питання «Що найбільше сподобалося під час вивчення дисципліни?» були відповіді: «Комфортна та приємна атмосфера на занятті»; «Спілкування з викладачем, повне взаєморозуміння, доброзичливість, цікаве викладання навчального матеріалу і чіткі, зрозумілі пояснення щодо матеріалу, приклади, через це виникає велика зацікавленість студентів до дисципліни»; «Багато прикладів та матеріалів різного типу»; «Викладач відкритий до пропозицій в плані навчання»; «Постійний діалог з викладачем»; «Комунікація викладача зі студентами, хороша презентація матеріалу»; «Доволі цікаві лабораторні роботи»; «Активне залучення студентів до обговорень матеріалу»; «Викладач чудовий, уміло володіє матеріалом та справедливо оцінює»; «Дізнаватися більше про свою рідну мову» (Українська мова за професійним спрямуванням). Також був відгук: «Дякую, за всі роки, що Ви в нас викладали. Бажаю вам здоров'я та терпіння».

На питання «Що, на Вашу думку, можна було б змінити під час вивчення дисципліни?» відповідали: «Нічого змінювати не потрібно»; «Максимум вийти в оф лайн», «Брати матеріал з різних нових наукових статей»; «Обігрування п'єс, сцен іноземною (Іноземна мова); «Не вистачає більш детального опису потрібної інформації та зрозумілого пояснення щодо виконання завдань та семінарів» (Реалізація прав, свобод і обов'язків громадянина України).

В анкетуванні здобувачів, що навчаються за спеціальністю **162 «Біотехнології та біоінженерія» I** (бакалаврського) рівня освіти взяли участь 37 студентів (65 %). Високий рівень показника якості мали 71 % викладачів, вище середнього – 29 %. В усіх анкетах була негативна відповідь щодо хабарництва. Найвищими балами були оцінені пункти анкети щодо коректного ставлення викладача до студентів, проведення заняття державною мовою (виразність, чистота мови, чіткість дикції, нормативний темп), дотримання розкладу занять та можливістю консультування, вільного володіння матеріалом та підтримування контакту з аудиторією (усереднені оцінки 4,79-4,91); високі оцінки отримали пункти щодо забезпечення викладання дисципліни навчальними та методичними матеріалами (4,71) та визначення вимог та надання рекомендацій щодо виконання самостійної роботи (4,67). Пункти анкети щодо застосування інтерактивних форм проведення занять та використання мультимедійного проектору отримали 4,25 та 4,66, відповідно.

На питання «Що найбільше сподобалося під час вивчення дисципліни?» було багато відповідей: «Викладач викликає щире бажання працювати, навіть якщо спочатку бракує знань — настільки він приємний і мотивуючий»; «Дізнаватися про справжню історію нашого краю»; «Мені все дуже сподобалося, адже викладач подавав матеріал так цікаво й доступно, що самому хотілося з ним спілкуватися. Було просто приємно й комфортно перебувати на лекції»; «Викладач давав змогу підняти свій бал на заліку,

давав змогу здавати роботи у доступний час, якщо питання під час практичних були не зрозумілі перефразовувала їх та давала час на "подумати"»; «Якщо є бажання вчитися — усе буде добре, а якщо його немає, то завжди знайдуться якісь недоліки. У цьому випадку мені сподобалося все»; «Теми, визначені у дисципліні. Зрозумілість інформації, при тому, що вона складна»; «Доброзичливість викладачки, розуміння з їх сторони і приємна атмосфера під час вивчення матеріалу».

На питання «Що, на Вашу думку, можна було б змінити під час вивчення дисципліни?» відповідали: «Все було чудово, нічого змінювати не потрібно»;

«Більше лекцій (Історія та культура України)»; «Зміни не потрібні»; «Додати більше зображень, схем картинок, таблиць для кращого сприйняття».

В анкетуванні здобувачів, що навчаються за спеціальністю **162 «Біотехнології та біоінженерія» II (магістерського) рівня освіти** взяли участь 12 (75 %) осіб. Усі дисципліни оцінені високим показником якості (87-100). Усі пункти анкети були високо оцінені (середня оцінка від 4,76 до 5,0). В усіх анкетах була негативна відповідь щодо хабарництва.

На питання «Що найбільше сподобалося?» відмічали цікавість розглянутого на заняттях матеріалу, індивідуальний підхід викладача до студентів та можливість працювати в асинхронному режимі. На питання «Що, на Вашу думку, можна було б змінити під час вивчення дисципліни?» були побажання збільшити наочність занять.

Результати анкетування випускників-бакалаврів спеціальностей **162 «Біотехнології та біоінженерія» та 091 «Біологія» (ОП «Мікробіологія та вірусологія»)**. В опитуванні взяли участь 10 випускників (71 %). Усереднені оцінки пунктів анкети: задоволеність рівнем набутих компетентностей, отриманих знань, умінь та навичок (4,2); навчання було сучасним і практично орієнтованим (4,0); оцінювання знань відбувалось об'єктивно, прозоро та чесно (4,25), проходження практичної підготовки сприяло підвищенню рівня моїх знань, професійних компетентностей та практичних навичок; викладачі використовували сучасні педагогічні методи та під час навчання в Університеті було отримано додаткові переваги для працевлаштування (по 4,0), персонал ректорату, деканату, кафедр кваліфіковано та доброзичливо сприяв моєму навчанню (4,4).

Усі випускники відмітили, що викладання здійснювалось державною мовою та впродовж навчання їх регулярно опитували щодо якості викладання та змісту навчальних дисциплін. Усі випускники будуть рекомендувати своїм знайомим навчатися за своєю спеціальністю в ДНУ. На питання: «Чи складно Вам було знайти перше місце роботи та працевлаштуватись нанеї?» – були відповіді: «На Фестивалі кар'єри мені пояснили важливість і актуальність моєї професії і наразі я подаю заявки»; «Ще не знайшла», також було декілька відповідей, що нескладно.

Усереднена оцінка підрозділів університету коливалася у межах 4,0-4,4. Вищими балами оцінювалися випускова кафедра, деканат та приймальна комісія.

На питання: «Чого не навчили, а це потрібно на сучасному ринку праці», – були відповіді: «Всьому навчили», «З професійних навичок навчили усьому»; «Роботи з сучасним обладнанням»; «У нас через обставини було дуже багато он лайну і було би гарно, якщо би розповідали про якісь сайти чи програми, котрі можна використати». На питання щодо введення дисциплін у навчальний процес, відповідали: «Не маю думок з цього приводу», «Все необхідне є», «Протеоміку, хоча вона є як вибіркова дисципліна». На питання щодо виведення дисциплін: «Фізкультуру», «Психологію успіху».

На питання «Інші пропозиції щодо покращення якості освіти та освітнього процесу» більшість відповідали, що немає, також була 1 відповідь «Більше практики».

Пропозиції щодо покращення освітнього процесу: збільшити наочність проведення занять.

Доц. Кофан І. М. повідомила результати анкетування випусників-бакалаврів спеціальностей **014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)** та **091 Біологія (ОП «Біорізноманіття та ландшафтний дизайн»)**, проведеного з метою оцінки якості освітнього процесу та умов навчання в університеті. В опитуванні взяли участь 90 % здобувачів зазначених спеціальностей.

Усі опитані підкреслили, що протягом навчання їх регулярно залучали до анкетування щодо якості викладання та змісту дисциплін, а навчальний процес здійснювався державною мовою, а також висловили готовність рекомендувати іншим вступати до ДНУ за обраними спеціальностями.

92 % респондентів відзначили високу задоволеність рівнем отриманих знань, умінь та компетентностей та вважають, що навчання було сучасним, інноваційним і практично орієнтованим.

За результатами анкетування випусники-бакалаври оцінили роботу різних підрозділів університету. Найвищі бали отримали випускові кафедри та деканати факультетів, які студенти відзначили як найбільш професійні та відкриті до співпраці. Високі оцінки отримали також відділ ЄДЕБО, Рада студентів факультету та профком університету. Деяко нижчі бали здобули окремі адміністративні підрозділи, проте їхня діяльність також була оцінена позитивно.

У середньому випусники високо оцінили рівень отриманих знань і компетентностей (4,7 бала), прозорість та об'єктивність оцінювання (4,5 бала), кваліфіковану й доброзичливу підтримку ректорату, деканатів і кафедр (4,3 бала). Використання викладачами сучасних педагогічних методів отримало оцінку 4,3 бала, практична підготовка – 4,2 бала, а загальна

сучасність і практична орієнтованість навчання – 4,2 бала. Додаткові переваги для працевлаштування (знання іноземних мов, проходження стажувань) були оцінені на 4,0 бала.

Таким чином, результати опитування засвідчили, що випускники в цілому задоволені якістю освіти та умовами навчання, відзначаючи особливо високий рівень роботи кафедр та деканатів, а також сучасність методів викладання.

На питання «Чи було складно знайти перше місце роботи?» всі випускників відповіли, що не мали труднощів із працевлаштуванням.

Студенти надали свої відповіді на відкриті питання анкети, висловлюючи власні думки щодо навчального процесу та організації занять. На питання «Чого, на мою думку, не навчили, а це потрібно на сучасному ринку праці?» були відповіді «Управління лабораторними проектами та робота в команді» та «Застосування сучасних методів аналізу даних у біологічних дослідженнях», «Більше практичних навичок у реальних освітніх закладах та під час роботи з біологічними об'єктами». Щодо питання «Які дисципліни необхідно ввести?» студенти зазначали «Екологічна безпека», «Основи STEM-освіти в школі» та «Генетичні технології в біології». На питання «Які дисципліни варто вивести?» більшість респондентів відповіли, що всі дисципліни є корисними, проте окремі пропозиції стосувалися скорочення годин на непрофільні предмети. Відповідаючи на питання «Інші побажання щодо вдосконалення освітнього процесу», студенти пропонували «Оновлення матеріально-технічної бази лабораторій», «Більше виїзних практик і польових досліджень» та «Активніше залучати студентів до наукових гуртків та конкурсів».

Таким чином, результати анкетування свідчать, що випускники позитивно оцінюють якість освітнього процесу за спеціальностями 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) та 091 Біологія (ОП «Біорізноманіття та ландшафтний дизайн»), особливо відзначаючи доброзичливу атмосферу, кваліфіковану роботу кафедр та сучасність навчальних програм, водночас наголошуючи на потребі у розширенні практичної та дослідницької складової.

Анкетування студентів 1–3 курсів першого (бакалаврського) рівня, які навчаються за спеціальністю **014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)** та **091 Біологія (ОП «Біорізноманіття та ландшафтний дизайн»)** та 1 курсу другого (магістерського) рівня, які навчаються за спеціальністю **014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)**, показало, що здобувачі загалом задоволені якістю викладання навчальних дисциплін. Викладачі нашого факультету були оцінені переважно на високі бали – від 90 до 100, що свідчить про ефективну організацію освітньої діяльності та високий рівень володіння навчальним матеріалом. Як правило, менш високі оцінки студенти ставили роботі викладачів інших факультетів.

Звертає увагу той факт, що всі викладачі, за даними анкет, викладають державною мовою, гарно презентують свої дисципліни, активно використовують інтерактивні методи навчання та створюють сприятливу

атмосферу на заняттях. Студенти відзначали високий рівень організації занять, можливість отримати консультації та детальні рекомендації щодо виконання самостійної роботи. У більшості анкет позитивно оцінено проведення занять із використанням мультимедійних засобів, сучасних цифрових інструментів та практично орієнтованих завдань, що сприяє закріпленню знань та формуванню компетентностей.

Аналіз результатів анкетування засвідчив різний рівень оцінювання викладачів здобувачами різних освітніх програм. Так, студенти спеціальності **014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)** оцінили роботу викладачів досить високо – у межах від 80 до 100 балів, що свідчить про їхню загальну задоволеність якістю викладання та професійною компетентністю педагогів. Водночас здобувачі спеціальності **091 Біологія (ОП «Біорізноманіття та ландшафтний дизайн»)** продемонстрували більш варіативні оцінки – від 50 до 95 балів, що може вказувати як на високі очікування студентів, так і на необхідність подальшого вдосконалення окремих аспектів навчального процесу.

На питання «Що найбільше сподобалося під час навчання?» здобувачі відповідали, що лекційний матеріал подається доступно та систематизовано, викладачі детально пояснюють складні теми і помилки, створюючи доброзичливу та мотивуючу атмосферу для навчання. Відповіді на питання «Що, на Вашу думку, можна було б покращити?» свідчать, що більшість студентів повністю задоволені навчанням, однак окремі респонденти пропонували більше практичних завдань, активнішу роботу з цифровими технологіями та збільшення кількості польових та лабораторних практик.

В цілому результати анкетування свідчать про високий рівень задоволеності студентів якістю освітньої діяльності, ефективність використання інтерактивних методів та мультимедійних ресурсів, а також про позитивну оцінку викладачів нашого факультету, що забезпечує формування необхідних знань, умінь та компетентностей у студентів.

Ас. Корженевська П.О. Було проаналізовано результати анкетування здобувачів вищої освіти, що навчаються за спеціальністю **091 Біологія та біохімія (ОП Системна біологія та гідробіоресурси)** (перший – бакалаврський рівень та другий – магістерський рівень) на біолого-екологічному факультеті. Переважна більшість здобувачів вищої освіти (87%) відповіли, що відвідували більше 50% занять. Середній бал успішності у більшості студентів, що брали участь в опитуванні був вище середнього (від 75 та вище).

В усіх анкетах була негативна відповідь на запитання «Вам довелося дати хабар (грошову винагороди, подарунок, послугу) викладачу, щодо якого заповнюється анкета?». Всі студенти одноголосно відповіли, що викладання здійснювалося державною мовою.

Аналіз анкетування здобувачів, що навчаються за спеціальністю **091 Біологія та біохімія (ОП Системна біологія та гідробіоресурси)** показав, що

всі викладачі мають високий (80% викладачів) та вище середнього (20%) показник якості.

На питання «Що найбільше сподобалось?» в анкетах були відповіді: «Все», «Креативні завдання, що спонукають до виконання, осмислення, переосмислення», «Найбільше сподобалось, що під час вивчення дисципліни інформація була дуже зручною для сприйняття», «Індивідуальний підхід до кожного студента, зрозуміла подача матеріалу», «Легка та доступна для сприйняття подача матеріалу», «Пояснення матеріалу, комунікація з студентами», «Презентації, пояснення, все на найвищому рівні», «Цікаві презентації та пояснення матеріалу», «Цікаві лабораторні роботи».

На питання: «Що, на Вашу думку, треба змінити?» – більшість студентів вказували, що їх все влаштовує, нічого не потрібно змінювати. Хоча в окремих анкетах від студентів було побажання збільшити наочність занять.

Було проаналізовано результати анкетування випускників-бакалаврів, що навчаються за спеціальністю **091 Біологія та біохімія (ОП Системна біологія та гідробіоресурси)** на біолого-екологічному факультеті. 50% випускників навчалися за державним замовленням, 50% – за контрактом.

Половина випускників (50%) були задоволені рівнем набутих компетентностей, отриманих знань, умінь та навичок на 100%, решта на 75 %; також це стосувалось сучасності та практично орієнтованості навчання та оцінювання знань.

Усі випускники (100%) вважають що проходження практичної підготовки сприяло підвищенню рівня знань, професійних компетентностей та практичних навичок, викладачі використовували сучасні педагогічні методи, персонал ректорату, деканату, кафедр кваліфіковано та доброзичливо сприяв їхньому навчанню.

100 % випускників підтвердили, що викладання здійснювалось державною мовою. Усі випускники рекомендуватимуть іншим навчатися в ДНУ за спеціальністю, де вони навчалися.

Деякі випускники вважають, що варто додати до навчального плану економіку, основи психології та ширший вибір дисциплін. Серед дисциплін, які пропонують зменшити або вивести – філософія та фізична культура.

Доц. Скорик О.Д. проаналізувала результати анкетування студентів, які навчаються за спеціальностями **091 Біологія (ОПП Біохімія та фізіологія) (студенти 2 , 3 та 4 курсу), та 091 «Біологія та біохімія» (ОПП Біохімія та фізіологія) (магістерський рівень)**. Опитування студентів було анонімним. Здобувачі вищої освіти відповіли, що відвідували більше 50 % занять. Середній бал успішності у більшості студентів, що брали участь в опитуванні склав 90-100 та 75-89.

Здобувачі вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 091 «Біологія» (ОПП «Біохімія та фізіологія») першого (бакалаврського) 2 курсу надали середню оцінку по всім дисциплінам 4,8, показник якості (ПЯ) за 100-бальною системою – 93,5, 3 курсу – 4,9 (ПЯ 98,8), 4 курсу – 5 (ПЯ 100).

Студенти, що навчаються за другим (магістерським) рівнем викладання всіх дисциплін оцінили максимальною кількістю балів (за 5-бальною системою у 5 балів та за 100-бальною системою оцінка викладання усіх дисциплін становила 100 балів).

Більшість дисциплін отримали максимальну кількість балів по всіх пунктах і оцінку 100 балів (наприклад, наступні дисципліни: Фізіологія стресу, Мембранологія, Молекулярна патохімія, Біохімія, Емоційний інтелект, Імунологія, Методи досліджень функціональних можливостей організму, Медична біохімія, Токсикологія лікарських засобів). Дисципліна, що була оцінена найменшою кількістю балів – Реалізація прав, свобод і обов'язків громадянина України, викладач Капітаненко Н.П. (ПЯ – 64). Високі оцінки отримали усі пункти, наприклад: «Викладач забезпечив викладання дисципліни навчальними та методичними матеріалами», «Викладач коректно та з повагою ставився до всіх студентів, створював доброзичливу, сприятливу для засвоєння матеріалу емоційно-психологічну атмосферу», «Ваша загальна оцінка роботи викладача з цієї дисципліни», «Викладач повністю презентував дисципліну на початку занять, пояснив важливість її вивчення для майбутньої професії, ознайомив з системою та критеріями оцінювання та чітко їх дотримувався», «Викладач вільно володів матеріалом, ясно та логічно викладав його, коментував складні моменти, виділяв головне у темі, використовував матеріали, що відображають сучасний стан наукових досліджень», «Викладач підтримував контакт з аудиторією, вільно, змістовно та зрозуміло відповідав на питання студентів, наводив приклади із практики», «Викладачем були чітко визначені вимоги та надані рекомендації щодо виконання самостійної роботи, необхідної для цього літератури та джерел її отримання», «Викладач чітко дотримувався розкладу занять, вчасно розпочинав та завершував заняття. Завжди була можливість консультуватися з викладачем» – другий курс надав оцінку 4,8, для 3, 4 та 5 курсів ці пункти оцінювались у 5 балів. Третій курс надав оцінку пунктам «Викладач застосовував інтерактивні форми проведення занять: мозковий штурм, активне залучення студентів до обговорення, тренінг, круглий стіл, кейс-метод тощо» та «Заняття проводилися із використанням мультимедійних засобів навчання (презентацій, аудіо-, чи відеороликів, анімаційних роликів тощо)» у 4,8 балів.

На питання «Вам довелося дати хабар (грошову винагороду, подарунок, послугу) викладачу, щодо якого заповнюється анкета?» всі відповіли «Ні».

На питання «Що найбільше сподобалось при вивченні дисципліни» у більшості випадків не коментували та були коментарі «Все сподобалось».

Серед недоліків дистанційного навчання у всіх анкетах нічого не відмічали.

Узагальнена оцінка, яку дали здобувачі вищої освіти по всіх пунктах анкетування викладачам кафедри біохімії та фізіології була високою, рейтинг для усіх викладачів становив від 94 до 100 балів.

Анкетування випускників-бакалаврів щодо якості освіти та освітньої діяльності за спеціальністю **091 Біологія ОП Біохімія та фізіологія** пройшли 10 студентів (77%) та оцінили освітню програму середньою оцінкою 4,6. Середні результати під час відповіді на питання «Я задоволений(а) рівнем набутих компетентностей, отриманих знань, умінь та навичок», «Викладачі використовували сучасні педагогічні методи (майстерклас, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри та ін.)», «Проходження практичної підготовки сприяло підвищенню рівня моїх знань, професійних компетентностей та практичних навичок», «Навчання було сучасним та практично орієнтованим», «Персонал ректорату, деканату, кафедр кваліфіковано та доброзичливо сприяв моєму навчанню» та «Оцінювання знань відбувалось об'єктивно, прозоро та чесно», «Під час навчання в Університеті було отримано додаткові переваги для працевлаштування» становила 4,4-4,6.

Всі (100%) випускники відмітили, що викладання здійснювалось державною мовою та впродовж навчання регулярно проводилося опитування щодо якості; всі випускники будуть рекомендувати іншим навчатися в ДНУ за своєю спеціальністю.

‘ Роботу випускаючої кафедри, деканату, студентського відділу, приймальної комісії, палацу студентів, ради студентів факультету, ради студентів ДНУ, відділу по роботі з ЄДЕБО здобувачі вищої освіти оцінили у 4,7-4,8 балів. Такі підрозділи як централізована бухгалтерія, наукова бібліотека, профбюро факультету, профком ДНУ, договірний відділ (навчання за контрактом) були оцінені студентами 4,5-4,6 балів. Кафедру фізичного виховання оцінили у 4,3 бали. Найменшу оцінку отримав гуртожиток – 3,6 балів.

На питання «Чи складно Вам було знайти перше місце роботи та працевлаштуватись» 70% відповіли «Ні», інші відповіді: «Саме на свою спеціальність, на жаль, ще не вдалось знайти вакансій, тому я в активному пошуку», та «Ще не шукали».

На питання чого не вистачало у навчальному процесі, більша частина студентів відповіли, що отримано достатньо, серед відповідей були наступні: «На жаль, через війну я навчалася дистанційно, хотілось би більше відвідувати лабораторії кафедри», «Я вважаю що під час навчання не вистачало практики, практичних навичок і вмінь, які дуже б знадобились в подальшому». На питання, які дисципліни, на мою думку, необхідно ввести до освітнього процесу, більшість відповіли, що все влаштовує, деякі запропонували більше часів надати Анатомії та фізіології. На питання, які дисципліни потрібно вивести з освітньої програми, думки здобувачів були

різні. 60 % відповіли, що ніякі (нічого зайвого). Також були надані такі відповіді: «На мою думку, це Історія України та українська мова, оскільки весь матеріал був пройдений в школі, і більшість було пройдено повторення, ніж вивчення чогось нового», «надати трохи більше вибору стосовно загальних дисциплін», також пропонували фізичну культуру, філософію.

Стосовно пропозицій щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара більшість випускників відповіли, що на даний момент їх все влаштовує, були пропозиції завжди залишатися сучасними та слідкувати за новітніми процесами у навчанні та вийти в офлайн навчання.

Доц. Шульман М.В. доповіла результати анкетування студентів спеціальності **101 Екологія** відносно контингенту здобувачів трьох рівнів підготовки: бакалавра (1–4 років навчання) - 107 відповідей, магістра (1 року навчання, спеціальностей **101 Екологія** та **091 Біологія та біохімія (ОП «Біосистеми та ландшафтний дизайн»)**) - 23 відповіді та аспіранта (1–2 років навчання) - 3 відповіді.

Предметами з найвищим рейтингом, які читалися викладачами екологам рівня підготовки бакалавра виявилися наступні: Екофлора України – 100 балів, Ландшафтна екологія – 100 балів, Загальна екологія, лекційний курс – 99,5 балів, Екокліматологія – 94 бали та Нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище – 94,9 бали. Дещо нижчі бали студенти надали дисципліні Екологічні основи землеробства та агрохімія ґрунтів – 88 балів, Радіоекологія – 87 балів та Біологічні основи екології (ботаніка) – 80,5 балів.

Предметами з найвищим рейтингом також виявилися: Екологічна біоіндикація, Токсикологія, Екологія тварин та Біологічні основи екології – оцінено студентами в 100 балів, Основи б'юрдвотчингу – 99,3 балів, ГІС-технології в екологічних дослідженнях – 97,5 балів, Технології поводження з відходами – 95,6 балів. Дещо нижчі оцінки студенти надали дисциплінам Моніторинг довкілля – 83 бали та Екологічна біоіндикація (лабораторні) отримала 80 балів.

Від магістрів-екологів предмети отримали високі оцінки: Екологічне інспектування – 98,5 балів, Прикладна екологія – 98,5 балів та Шкідники присадибних ділянок – 92,7 балів.

Аспіранти-екологи на рівні 100 балів оцінили викладання дисципліни Екологія ґрунтів і Концептуальні принципи та методологія екології. Дисципліна Викладацька практика отримала оцінку від здобувачів – 92 бали.

Загальний середній бал оцінки предметів, які читалися бакалаврам-екологам викладачами кафедри біорізноманіття та екології склав 93,15 балів.

Загальний середній бал оцінки предметів, які читалися магістрам викладачами кафедри біорізноманіття та екології складає 95,63 бали.

Загальний середній бал оцінки предметів, які читалися аспірантам-екологам викладачами кафедри біорізноманіття та екології складає 98,00 балів.

У результаті анкетування студентів-магістрів ОП «**Біосистеми та ландшафтний дизайн**» (1 року навчання) отримано 29 відповідей. Магістри надали найвищий бал (100) наступним дисциплінам: Еволюційно-адаптивні властивості біосистем – викл. Ушакова Г.О., Біосоціальний аналіз особливостей антропогенезу – викл. Юсипіва Т.І., Методологія профорієнтаційної роботи з учнівською молоддю та Основи тайм-менеджменту – викл. Кофан І.М., Шкідники присадибних ділянок – викл. Шульман М.В. та Прикладна екологія (практичні заняття) – викл. Масюк О.М. Дещо нижчі бали магістри поставили таким дисциплінам: Методологія та організація наукових досліджень (практичні заняття) – викл. Ушакова Г.О. (99,33), Прикладна екологія (лекції) – викл. Горбань В.А. (98,00) та Методологія та організація наукових досліджень (лекції) – викл. Дрегваль І.В. (83,67).

Коментарі щодо дисциплін – позитивні. В коментарях відзначаються: вільна подача матеріалу викладачем, цікавість занять, комфортна атмосфера. Негативні відгуки відсутні.

В усіх анкетах надано негативну відповідь на питання «Вам довелося дати хабар (грошову винагороду, подарунок, послугу) викладачу, щодо якого заповнюється анкета?»

Серед критеріїв, які отримали найвищі бали викладачі кафедри біорізноманіття та екології (в середньому в 4,8-5,0 бали) такі:

Викладач повністю презентував дисципліну на початку занять, пояснив важливість її вивчення для майбутньої професії, ознайомив з системою та критеріями оцінювання та чітко їх дотримувався.

Викладач вільно володів матеріалом, ясно та логічно викладав його, коментував складні моменти, виділяв головне у темі, використовував матеріали, що відображають сучасний стан наукових досліджень.

Викладач підтримував контакт з аудиторією, вільно, змістовно та зрозуміло відповідав на питання студентів, наводив приклади із практики.

Викладач забезпечив викладання дисципліни навчальними та методичними матеріалами (авторський підручник/ посібник/конспект тощо).

Викладачем були чітко визначені вимоги та надані рекомендації щодо виконання самостійної роботи, необхідної для цього літератури тощо.

Викладач проводив заняття державною мовою (виразність, чистота мови, чіткість дикції, нормативний темп).

Викладач коректно та з повагою ставився до всіх студентів, створював доброзичливу, сприятливу для засвоєння матеріалу емоційно-психологічну атмосферу.

Високу середню оцінку на рівні 4,7-4,5 балів отримали наступні критерії:

Викладач чітко дотримувався розкладу занять, вчасно розпочинав та завершував заняття. Завжди була можливість консультуватися з викладачем.

Викладач застосовував інтерактивні форми проведення занять: мозковий штурм, активне залучення студентів до обговорення, тренінг, круглий стіл, кейс-метод тощо.

Заняття проводилися із використанням мультимедійних засобів навчання (презентацій, аудіо-, чи відеороликів, анімаційних роликів тощо).

Відгуки щодо дисциплін які читають викладачі кафедри біорізноманіття та екології – позитивні. В коментарях відзначаються: професійний підхід викладача до подачі матеріалу, у поясненні лабораторних робіт; зацікавленість викладача своїм предметом, вільне володіння матеріалом; комфортність у спілкуванні з викладачем.

Негативні відгуки відсутні. В усіх анкетах надано негативну відповідь на питання «Вам довелося дати хабар (грошову винагороду, подарунок, послугу) викладачу, щодо якого заповнюється анкета?»

Аналіз результатів анкетування дисциплін, що викладалися на інших ОП БЕФ викладачами кафедри біорізноманіття та екології

Загальна середня оцінка дисциплін, які читалися екологами викладачами з інших кафедр БЕФ склала 92,73 бали:

У 100 балів студенти оцінили наступні дисципліни: Заповідна справа та охорона біорізноманіття, викл. Пономаренко О.Л. (ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), Зоологія, викл. Коломбар Т.М. (ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), Шкідники присадибних ділянок, викл. Шульман М.В. (ОП Біосистеми та ландшафтний дизайн, ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) - магістри).

Високі бали також отримали: 99 балів - ГІС технології для оцінки біорізноманіття, викл. Пономаренко О.Л. (ОП Біорізноманіття та ландшафтний дизайн), 98 балів - Екологічна освіта та виховання учнів (лекції), викл. Горбань В.А., 95 балів - Екологічна освіта та виховання учнів (практичні заняття), викл. Масюк О.М. (ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), 95 балів - Орнітофауна природних та штучних фітоценозів, викл. Пономаренко О.Л. (ОП Біорізноманіття та ландшафтний дизайн), 94 бали - Збалансоване природокористування, викл. Пахомов О.Є. (ОП Біорізноманіття та ландшафтний дизайн).

Дещо нижчі оцінки отримали такі дисципліни: 88,5 балів - Харчова токсикологія, викл. Бригадиренко В.В., 87,1 бали - Біологічний контроль ентомофауни культурфітоценозів, викл. Бригадиренко В.В., 85,8 балів - Сучасні напрями біодизайну, викл. Кульбачко Ю.Л. (ОП Біорізноманіття та ландшафтний дизайн) та інші.

Аналіз результатів анкетування дисциплін, що викладалися науково-педагогічними працівниками інших кафедр БЕФ

Загальна середня оцінка дисциплін, які читалися викладачами з інших кафедр БЕФ склала 100 балів:

Астробіологія (лекційні та практичні заняття), викладачі: Маренков О.М., Єрух М.М. та Корженевська П.О. отримали від студентів максимальні бали (по 100 балів кожний).

Аналіз результатів анкетування загальних дисциплін, що викладалися науково-педагогічними працівниками інших факультетів ДНУ

Загальний середній бал предметів, які читалися викладачами з інших факультетів ДНУ склав 76 балів:

Найвищі показники отримали такі критерії оцінювання:

Викладач повністю презентував дисципліну на початку занять, пояснив важливість її вивчення для майбутньої професії, ознайомив з системою та критеріями – 5 балів;

Викладач вільно володів матеріалом, ясно та логічно викладав його, коментував складні моменти, виділяв головне у темі, використовував матеріали, що відображають сучасний стан наукових досліджень – 5 балів;

Викладач чітко дотримувався розкладу занять, вчасно розпочинав та завершував заняття. Завжди була можливість консультуватися з викладачем – 4,8 бали.

Викладач проводив заняття державною мовою (виразність, чистота мови, чіткість дикції, нормативний темп) – 4,7 бали.

Найнижчі бали студенти надали критеріям – Заняття проводилися із використанням мультимедійних засобів навчання (презентацій, аудіо-, чи відеороликів, анімаційних роликів тощо) – 4,5 балів; Викладач застосовував інтерактивні форми проведення занять: – 4,2 бали.

Бакалаври:

Найвищі показники отримали наступні дисципліни:

Безпека життєдіяльності та цивільний захист, викл. Долженкова О.В. – 95 балів. Фізична культура, викл. Горпинич О.О. – 86 балів. Ефективна комунікація в соцмережах, викл. Колоскова Г.В. – 83 бали.

Магістри:

Методологія педагогічного процесу у вищій школі, викл. Нічуговська Л.І. – 100 балів.

Аспіранти:

Аспіранти-екологи високо оцінили викладання всіх дисциплін у 100 балів: Академічне письмо та спілкування іноземною мовою (англійська), викл. Гурко О.В. та Методологія педагогічного процесу у вищій школі, викл. Нічуговська Л.І.

У коментарях, залишених студентами щодо дисципліни Академічне письмо та спілкування іноземною мовою (англійська), викл. Гурко О.В., відмічається високий професіоналізм викладача.

Аналіз Анкети випускника бакалаврів-екологів (3 відповіді):

Найвищі оцінки (4,3–4 балів) отримали:

Випускова кафедра
Деканат факультету
Приймальна комісія
Наукова бібліотека
Кафедра фізичного виховання

3,6–3,3 бали отримали:

Централізована бухгалтерія
Гуртожиток (за умови проживання)

3,0 бали отримали:

Студентський відділ
Рада студентів факультету
Рада студентів ДНУ
Профбюро факультету
Профком ДНУ
Відділ по роботі з ЄДБО
Палац студентів
Військово-обліковий відділ
Договірний відділ (навчання за контрактом)

Інші результати:

Я задоволений(а) рівнем набутих компетентностей, отриманих знань, умінь та навичок – 4,0 балів.

Навчання було сучасним та практично орієнтованим – 4,3 бали.

Оцінювання знань відбувалось об'єктивно, прозоро та чесно – 4,3 бали.

Викладачі використовували сучасні педагогічні методи (майстер клас, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри та ін.) – 4,0 бали.

Проходження практичної підготовки сприяло підвищенню рівня моїх знань, професійних компетентностей та практичних навичок – 4,0 бали.

Персонал ректорату, деканату, кафедр кваліфіковано та доброзичливо сприяв моєму навчанню – 4,3 бали.

Під час навчання в Університеті було отримано додаткові переваги для працевлаштування (знання іноземної мови, фахове стажування) – 3,6 бали.

Викладання здійснювалось державною мовою – «так» (100 % відповідей).

Впродовж навчання мене регулярно опитували щодо якості – «так» (100 % відповідей).

Я рекомендую іншим навчатися в ДНУ за спеціальністю, де я навчався – «так» (100 % відповідей).

Відповіді на питання:

Чи складно Вам було знайти перше місце роботи та працевлаштуватись на неї? - «Так», «Ще не працевлаштовувався(лась)», «Ніколи не працював».

Чого мене, на мою думку, не навчили, а це потрібно на сучасному ринку праці? - «Не знаю», «Як знайти роботодавця в цікавій сфері», «На мою думку вивчали все, що треба».

Які дисципліни, на мою думку, необхідно ВВЕСТИ до освітнього процесу? - «Основи фінансової справи/економіки», «Більше фізкультури та англійської мови».

Які дисципліни, на мою думку, необхідно ВІВЕСТИ з освітнього процесу? - дві відповіді «Не знаю» і «Нема таких».

Інші пропозиції щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара: «Не знаю», «Більше цікавих підходів до навчання», «Нема пропозицій, все добре».

Заходи з покращення забезпечення ОП Екологія

1. Науково-педагогічними працівниками кафедри біорізноманіття та екології готуються до друку методичні матеріали з низки навчальних дисциплін.
2. Колективом кафедри постійно доповнюється і удосконалюється база мультимедійних матеріалів, підготовлюються різні інтерактивні методи навчання з дисциплін які викладаються студентам.
3. **Підвищення кваліфікації, стажування НПП біорізноманіття та екології:**

1). Доц. Горбань В. А. – курси підвищення кваліфікації у Німецькому інституті харчових технологій (German Institute of Food Technologies) за напрямом «Sustainables oil management for nutrition-sensitive agriculture», з 24 березня по 25 квітня 2025 р. Обсяг 30 годин (1 кредит).

2). Масюк О. М. Навчально-методичний центр післядипломної освіти, підвищення кваліфікації, перепідготовки, удосконалення з 03.02.2025 по 13.02.2025 р. за програмою «Інформаційні інновації у вищій освіті» (оновлена програма), сертифікат № 89-400-T61/2025 від 13.02.2025 р. (2,0 кред).

3). Лісовець О. І. Підвищення професійного рівня за фахом – НАНУ, Національний центр «Мала академія наук України», підвищення кваліфікації з 13.01.2025р. по 26.01.2025р. за програмою «Обробка та аналіз супутникових знімків на платформі Google Earth Engine», Сертифікат № 012130 від 12.02.2025 р. 1,5 кредити. Затверджено рішенням вченої ради БЕФ 05.05.25р. протокол № 12.

Заходи з покращення якості освіти від НПП кафедри біорізноманіття та екології:

1. Новітні інтерактивні технології: для роботи з абітурієнтами та під час викладання спеціальних курсів співробітниками кафедри використовуються онлайн інтернет-ресурси з тренування навичок визначення птахів за польовими ознаками, створений фахівцями University of Nordland (м. Буде, Норвегія), Cornell Lab of Ornithology Університету Корнелла, Ітака, New York, USA. Посилання на web-ресурси: <https://www.natureid.no/bird>, <https://ebird.org/home?logout=true>, сайт міжнародної бази голосів птахів <https://xeno-canto.org/species/>.
2. Для покращення якості викладання дисциплін та удосконалення методів контролю засвоєння матеріалу здобувачами на кафедрі зоології та екології застосовуються інтерактивні вікторини, ситуативні опитування на основі таких платформ як AhaSlides, Mentimeter, Kahoot, Poll.ly, інтерактивні презентації та ігри, створені викладачами на ресурсах Genial.ly Wordwall та інші.
3. Збільшення частки навчальних відеоматеріалів англійською мовою під час викладання дисциплін як інструмента мультимедійних засобів навчання.
4. Для підвищення якості навчання до занять на ОП **«Екологія»**, **«Біосистеми та ландшафтний дизайн»** та **«Біорізноманіття та ландшафтний дизайн»** залучаються професіонали-практики. Так, 17 березня 2025 року для здобувачів була проведена лекція на тему: «Вплив ландшафтного дизайну на психологічний комфорт людини» Тутовою Ганною Федорівною, доктором філософії, асистентом кафедри ботаніки, екології та садово-паркового господарства МДПУ імені Богдана Хмельницького; 02 травня 2025 року – лекція на тему: «Терапевтичне садівництво та психічне здоров'я», лектори Андреас Ніпель, президент Міжнародного товариства садової терапії (IGGT), член редакційної колегії «Green Care – спеціалізованого журналу з питань природних втручань», голова відділення садової терапії в клініці Helios у Гаттінгені з 1992 року, садовий терапевт за версією IGGT (Німеччина) та Надя Лобнер, саденотерапевт, педагог для дорослих, природничий тренер (Австрія).
5. Також для підвищення зацікавленості здобувачів процесом навчання більш активно задіюються елементи гейміфікації, у тому числі професійні ігри, які сприяють кращому формуванню професійних компетенцій, надають можливість моделювати реальні професійні ситуації, які потребують аналізу, пошуку альтернатив і аргументованих рішень. Студенти вчаться мислити системно, враховувати вплив біологічних, екологічних, соціальних і економічних чинників. Здобувачі стають більш активними учасниками процесу навчання, у них формуються навички командної співпраці

Пропозиції: Для покращення якості освіти рекомендується оновлення та розширення матеріальної бази кафедр, придбання сучасного лабораторного обладнання та іншого устаткування для проведення

практичних та лабораторних занять, а також видання навчально-методичних посібників за усіма освітніми компонентами ОП «Екологія».

УХВАЛИЛИ:

1. Інформацію представників факультету щодо результатів анкетування здобувачів вищої освіти та формування пропозицій щодо покращення якості освіти за спеціальностями біолого-екологічного факультету прийняти до уваги.
2. Обговорити результати анкетування та рекомендації щодо покращення якості освіти на засіданнях кафедр.

Головуючий на засіданні,
Голова із забезпечення якості
вищої освіти та освітньої діяльності
біолого-екологічного факультету,
канд. біол. наук., доцент

Оксана ДРЕГВАЛЬ

Секретар засідання,
доцент кафедри
фізіології та інтродукції рослин,
канд. біол. наук., доцент

Ірина КОФАН